

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/71/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713208731
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6713208731.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Haluškovej a sudcov JUDr. Renáty Deákovovej a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v spore žalobcu VOTUM Centrum Odškodnění, a. s., so sídlom Rooseveltova 593/10, Brno - město, 602 00 Brno, Česká republika, IČ: 29 19 3877, zastúpeného FUTEJ & Partners s. r. o., so sídlom Radlinského 2, 811 07 Bratislava, IČO: 35 955 341, proti žalovanému E. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXXX/XX, XXX XX W., zastúpenému Advokátska kancelária SLAMKA & Partners s. r. o., so sídlom Radlinského 1735/29, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 50 120 000, o zaplatenie 4.837,76 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 8C/106/2013-549 zo dňa 09.10.2018 takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovaný **m á** voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Zvolen (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 09.10.2018 (v poradí druhým) zamietol žalobu (prvý výrok) o zaplatenie sumy 4.837,76 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 4.819,76 eur od 24.12.2011 do zaplatenia a s náhradou trov konania, alternatívne o zaplatenie obvyklej odmeny 2.000,- eur a bezdôvodného obohatenia 306,44 eur s trovami konania (po zmene žaloby pripustenej uznesením súdu prvej inštancie č. k. 8C/106/2013-240 zo dňa 13.04.2015). Žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania (druhý výrok). Pôvodný žalobca VOTUM Centrum Odškodnenia, a. s., so sídlom Pražská 11, Bratislava, IČO: 43 787 266 žalobu odôvodnil tým, že dňa 08.02.2010 uzatvoril so žalovaným príkaznú zmluvu o spolupráci pri vybavovaní poisťných nárokov. Žalobca sa zaviazal vykonávať administratívne a odborné úkony smerujúce k vymoženiu nároku žalovaného vyplývajúceho zo škody na zdraví utrpenej dopravnou nehodou zo dňa 08.11.2009. V zmysle zmluvy žalobcovi prináležala odmena vo výške 28 % zo získanej sumy odškodnenia. Žalovaný sa rozhodol zmluvu ukončiť, hoci na to neboli dané zákonné ani zmluvné podmienky, žalobca jeho postoj vo výzve z 29.07.2011 akceptoval. Podľa článku 6 bodu 3 uvedenej zmluvy žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie účelne vynaložených nákladov vo výške 306,44 eur za vypracovanie znaleckého posudku č. 11/2010 znalcom E.. D. De S. a pomernej časti odmeny zodpovedajúcej vykonanej práci vo výške 9.026,64 eur; žalovaný je povinný zaplatiť minimálne polovicu tejto odmeny vo výške 4.513,32 eur. Zmenenou žalobou sa alternatívne okrem tejto čiastky žalobca domáhal obvyklej odmeny v zmysle príkaznej zmluvy vo výške 2.000,- eur a sumy 306,44 eur z titulu bezdôvodného obohatenia. Žalovaný navrhol zamietnutie žaloby. Už v odpore proti platobnému rozkazu č. k. 8C/106/2013-59 vydanému okresným súdom uviedol, že v čase podpisu príkaznej zmluvy, 3 mesiace od dopravnej nehody, bol jeho zdravotný psychický stav taký zlý, že mu neumožnil rozpoznať, že ustanovenia zmluvy sú koncipované jednostranne v prospech žalobcu.

Žalovaný zostal trvalo pripútaný na invalidný vozík, utrpel devastačné zranenia hlavy, hrudníka, chrbtice. Zmluvu považuje za absolútne neplatnú v zmysle § 37 Občianskeho zákonníka preto, že tento právny úkon nevykonával slobodne. Zmluva je podľa jeho názoru neplatná aj pre rozpor s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, pretože dohodnutá odmena 28 % zo získanej sumy odškodnenia nie je primeraná. Keďže zmluvu uzatvoril v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok, má právo odstúpiť od nej.

1.1 Súd prvej inštancie rozhodol o zamietnutí žaloby rozsudkom (v poradí prvým) č. k. 8C/106/2013-398 zo dňa 10.05.2016, ktorý bol na základe odvolania žalobcu zrušený odvolacím Krajským súdom v Banskej Bystrici uznesením č. k. 12Co/152/2017-473 zo dňa 15.02.2018.

1.2 Súd prvej inštancie v rozsudku zo dňa 09.10.2018 konštatoval aktívnu legitimáciu žalobcu, nakoľko pôvodný žalobca VOTUM Centrum Odškodnenia, a. s., so sídlom Pražská 11, Bratislava, IČO: 43 787 266 zanikol z dôvodu fúzie zlúčením so spoločnosťou VOTUM Centrum Odškodnění, a.s., so sídlom Rooseveltova 593/10, Brno, Česká republika, IČ: 29193877 ako nástupníckou spoločnosťou, ktorá vstúpila do právneho postavenia zanikajúcej spoločnosti. Podľa výpisu z obchodného registra Okresného súdu Bratislava I. bola obchodná spoločnosť VOTUM Centrum Odškodnenia, a.s., so sídlom Pražská 11, Bratislava, IČO: 43787266 (pôvodný žalobca), zapísaná vo vložke č. 4272/B, dňa 01.07.2014 z obchodného registra ex offio vymazaná v dôsledku cezhraničnej fúzie zlúčením s VOTUM Centrum Odškodnění, a. s., so sídlom Rooseveltova 593/10, Brno ako nástupníckou spoločnosťou, keď došlo k zániku spoločnosti VOTUM Centrum Odškodnenia, a.s., Pražská 11, Bratislava a prechodu celého jej imania na nástupnícku spoločnosť. Nástupnícka spoločnosť vstúpila účinnosťou cezhraničnej fúzie do právneho postavenia zanikajúcej spoločnosti. Dňom zápisu zmeny je deň 01.07.2014. Z výpisu z obchodného registra Okresného súdu Bratislava I., z vložky č. 2135/B súd prvej inštancie zistil, že zahraničná právnická osoba VOTUM Centrum Odškodnění, a. s., Brno rozhodla dňa 06.09.2012 o zriadení organizačnej zložky označenej ako VOTUM, a.s. organizačná zložka zahraničnej osoby so sídlom Pražská 11, Bratislava, IČO: 46853588.

1.3 Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie preukázať, že dňa 08.02.2010 bola medzi právny predchodcom žalobcu VOTUM Centrum Odškodnenia, a. s., ako príkazníkom a žalovaným ako príkazcom uzatvorená zmluva o spolupráci pri vybavovaní poisťných nárokov (príkazná zmluva), ktorej predmetom bolo vykonávať pre príkazcu potrebné administratívne a odborné činnosti (mimosúdne) zamerané na vymożenie nároku príkazcu, smerujúce k uspokojeniu jeho nárokov vyplývajúcich z práva na náhradu škody v dôsledku poisťnej udalosti (dopravnej nehody), ku ktorej došlo dňa 08.11.2009 v mieste Kriváň. V bode 1.4 článku 1 sa príkazca zaviazal zaplatiť príkazníkovi za jeho činnosť dohodnutú odmenu (čl. 4). Podľa článku 4 bod 1 sa zmluvné strany dohodli, že odmena príkazníka je určená podielovo, a to vo výške 28 % zo získanej sumy odškodnenia, s prihliadnutím na zásadu stanovenú v odseku 4.8 tohto článku. Podľa odseku 4.8 sa pre účely výpočtu odmeny príkazníka do vymożenej sumy odškodnenia nezapočítavajú náhrady nákladov liečenia, náhrada výdavkov na cestovné príkazcu a členov jeho najbližšej rodiny v súvislosti s liečením alebo rehabilitáciou príkazcu, odškodnenia, ktoré príkazca obdržal pred dátumom uzavretia tejto zmluvy, strata na zárobku počas PN. Podľa bodu 6.3 v prípade, že sa príkazca rozhodne túto zmluvu ukončiť predčasne (odvolanie plnomocenstva), je povinný uhradiť príkazníkovi všetky účelne vynaložené náklady vzniknuté do odvolania plnomocenstva, utrpenú škodu (ušlý zisk) ako aj pomernú časť odmeny, ktorá zodpovedá vykonanej práci, minimálne je však príkazca povinný uhradiť polovicu odmeny, pričom základom na výpočet odmeny je nárok príkazcu vypočítaný príkazníkom po podpise tejto zmluvy. Podľa článku 6.4 je príkazník oprávnený vypovedať túto zmluvu v prípade, ak príkazca ani do 30 dní od doručenia písomnej výzvy príkazníka a) neposkytne príkazníkovi súčinnosť pri vybavovaní jeho nároku, b) neudelil príkazníkovi plnú moc, c) ináč porušuje svoje povinnosti, ku ktorým sa touto zmluvou zaviazal. V prípade skončenia zmluvy podľa tohto odseku má príkazník nárok upravený v odseku 6.3 tohto článku. Súd prvej inštancie na základe plnomocenstva zo dňa 10.02.2010 podpísaného žalovaným v Kováčovej, podpis nečitateľný zistil, že týmto splnomocnil žalovaný právneho predchodcu žalobcu, aby ho v plnom a ničím neobmedzenom rozsahu zastúpil pri úkonoch potrebných na vymożenie jeho nárokov na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená dopravnou nehodou dňa 08.11.2009, miesto nehody Kriváň. Právny predchodca žalobcu uplatnil podľa § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z. z. v spoločnosti Kooperatíva poisťovňa a. s. listom zo dňa 12.01.2011, označeným ako Uplatnenie nároku na poisťné plnenie, nárok na poisťné plnenie za škodu na zdraví utrpenú žalovaným pri dopravnej nehode dňa 08.11.2009 vo výške 30.162,- eur, poplatok za vystavenie znaleckého posudku v sume 306,44 eur a náhradu za stratu na zárobku v sume 1.898,14 eur, čo spolu predstavuje sumu 32.366,58 eur. Listom zo dňa 30.09.2010 zasielaným právny predchodcom žalobcu spoločnosti Kooperatíva poisťovňa, a. s. bol uplatnený nárok na poisťné - náhradu za bolesť 16.283,- eur, náhradu za stratu (na zárobku počas PN, pozn. odvolacieho súdu) za obdobie od 09.11.2009 do

30.06.2010 v sume 1.372,90 eur t. j. celkove 17.655,90 eur. Kooperatíva poisťovňa, a. s. vo vyjadrení doručenom okresnému súdu dňa 19.06.2015 uviedla, že žalovaný si prostredníctvom žalobcu uplatnil nárok na poistné plnenie za poškodenie zdravia pri dopravnej nehode, na základe čoho bola spoločnosť VOTUM, a.s. požiadaná o zaslanie právoplatného rozhodnutia od polície. Dňa 10.10.2011 spoločnosť VOTUM a.s. e-mailovou správou poisťovni Kooperatíva oznámila, že sa uplatňovaním nárokov za poškodenie na zdraví žalovaného už nezaobera z dôvodu ukončenia zmluvného vzťahu a žiada o zaslanie spisovej dokumentácie aj originálu znaleckého posudku vypracovaného E.. De S., ktorý v žiadnom prípade nemá byť použitý na platenie náhrady škody pána R.. Z tohto dôvodu sa v spise poisťovne nenachádzajú žiadne originálne materiály zaslané spoločnosťou VOTUM, a. s.. Kooperatíva poisťovňa poskytla poistné plnenie žalovanému až na základe nároku uplatneného prostredníctvom právneho zástupcu Dr. Slamku, uzatvorením súdneho zmierného pred Okresným súdom Zvolen v konaní sp. zn. 9C/116/2011. Doklady - zdravotnú dokumentáciu predkladal právny zástupca p. R. JUDr. Róbert Slamka. Kooperatíva poisťovňa a.s. v oznámení zo dňa 25.11.2011 adresovaným žalovanému uviedla, že bolo ukončené šetrenie poistnej udalosti a poistné plnenie bolo likvidované na základe lekárskeho posudku, ktorý vystavil E.. H. B.. Na základe predložených dokladov je poukázané poistné plnenie v zmysle § 797 ods. 3 Občianskeho zákonníka v celkovej výške 30.385,- eur. Z lekárskeho posudku vypracovaného najmä Národným rehabilitačným centrom v Kováčovej mal okresný súd preukázať, že žalovaný bol hospitalizovaný od 13.01.2010 od 10.03.2010 po autohavárii z 08.11.2009, pri ktorej došlo k lézii miechy, fraktúre rebier. Rehabilitačná liečba po polytraume bola zameraná na posilnenie svalstva horných končatín, stabilitu trupu, postupnú vertikalizáciu, mobilizáciu, nácvik jazdy na mechanickom invalidnom vozíku. Z výpovede svedkyne C.R., matky žalovaného vyplynulo, že jej syn bol operovaný v Banskej Bystrici, odkiaľ bol prevezený späť do nemocnice vo Zvolene na traumatológiu, kde za ním prišla nejaká pani a nahovárala ho, aby sa dal zastupovať vo vybavovaní finančných záležitostí týkajúcich sa tohto úrazu, teda peňazí od poisťovne, resp. iných úradov. Dňa 11.12.2009 bol syn prevezený domov a na nový rok išiel do Národného rehabilitačného centra do Kováčovej. V čase podpisu zmluvy sa syn sťažoval na rôzne bolesti, bol na tom zle, ona tam chodievala každý deň. Užíval lieky na tlmenie bolesti. Švagor žalovaného D. D. ako svedok uviedol, že komunikoval s pracovníkmi žalobcu, asi s ich právnikom a referentkou. Nakoľko sa nič neposúvalo dopredu a neboli žiadne výsledky, rozhodli sa, že zmluvu ukončia. Keď žalovaný potreboval právnika, nebolo možné sa so žalobcom dohodnúť, či si právnika má zabezpečiť žalovaný sám, alebo ho zabezpečí žalobca. Svedok príkaznú zmluvu videl až po jej podpísaní. Žalovaný mal zlý zdravotný stav, bolo to len pár mesiacov po nehode. Mal zlé dni, situáciu, aj to, že už nikdy nebude chodiť. Zo strany žalobcu v rámci zmluvy nedošlo k žiadnemu plneniu. Bol vypracovaný znalecký posudok, ale neslúžil na uspokojenie nároku žalovaného. Vzhľadom na veľmi ťažké zranenia utrpené žalovaným sa svedkovi odmena zdala neprimerane vysoká. Z vyjadrenia žalovaného na pojednávaní konanom dňa 28.01.2014 vyplynulo, že ho prvýkrát vo veci možnosti uzatvorenia zmluvy oslovila sestrička v nemocnici vo Zvolene, kde bol prevezený z ARO na chirurgiu niekedy možno na prelome novembra a decembra roku 2009. V tejto nemocnici bol asi do 12.12.2009, potom išiel domov. Od sestričky dostal nejakú vizitku s tým, že tam boli uvedené iniciály žalobcu a potom asi tejto sestričke povedal, že možno by mal záujem o túto spoluprácu, pričom však nič písomne nedával. Asi 06.01.2010 nastúpil do Národného rehabilitačného centra v Kováčovej (ďalej len „NRC“) a tu bol oslovený nejakou pani, ktorá sa predstavila, že pracuje pre žalobcu. S touto sa prvýkrát stretli na recepcii, kde išiel na základe toho, že ho zavolať vrátnik, že ho tam čaká nejaká pani, pričom s touto sa on rozprával. Ona potom za ním prišla o dva -tri dni, už na jeho izbu, kde mu doniesla vyplnenú zmluvu aj so všetkými písomne vyplnenými údajmi. Písmo na tejto zmluve nie je jeho. V tomto období zrejme bral aj lieky na tlmenie bolesti a liečenie úrazu. Do NRC ho chodievala navštevovať predovšetkým matka, ktorá má základné vzdelanie. Pred nehodou žil s otcom a dvoma bratmi. Nikto z jeho rodiny nemá také vzdelanie, aby mu vedel vybaviť poistku. Z poisťovne Kooperatíva dostal odškodné v dvoch platbách, najprv 14.000,- eur a potom 110.000,- eur. Na pojednávaní dňa 12.09.2018 uviedol, že vo veci podpísania zmluvy za ním prišla nejaká pani s tým, že on tam mal dostať náročný program od večera do rána, pričom si nevie spomenúť na meno ani celkom ako sa to podpisovalo. Myslí, že to asi prebrali za jednu polhodinku a on zmluvu podpísal. Túto zmluvu si on nečítal, v jeho stave mu bolo jedno či je odmena 28 % alebo iná a taktiež nezisťoval nejakú výšku sumy, aká sa tu môže vymáhať, len to podpísal. Na otázku či si nepamätá, že sa v rámci rozhovoru s tou osobou, s ktorou zmluvu uzatváral bavili o výške odmeny resp. aká suma sa bude vymáhať uviedol, že o tomto sa nebavili. Bol v zlom stave, možno dva alebo tri týždne dozadu sa dozvedel, že už nebude nikdy chodiť. V tom čase asi dával plnomocenstvo resp. poveril svojho brata, aby vykonal úkony s odhlásením havarovaného auta. Nespomína si, že by dakoho splnomocnil na iné úkony. Pri uzatváraní zmluvy nepociťoval nejakú finančnú tieseň, avšak vzhľadom na to, že bol oslovený paňou na chirurgii alebo z chirurgického oddelenia, keď tam ležal, na

neho to pôsobilo tým dojmom, akože by mal takúto zmluvu uzavrieť. Tuší, že to nebola tá istá osoba, s ktorou zmluvu uzatváral, teda tá pani z chirurgie nebola pani, ktorá potom s ním uzavrela zmluvu v Kováčovej. Na otázku, či sa s tou pani, keď uzatváral zmluvu, rozprával a či mu vysvetľovala nejaké skutočnosti uviedol, že sa jej na nič nevypytoval, chcel to mať čím skôr za sebou, aby to bolo urobené. Bol v takom stave, že prakticky ani riadne nevnímal čo podpisuje, a týmto sa vôbec nezaoberal, vzhľadom na svoj zdravotný stav to chcel mať čo najskôr za sebou. Pracovníčku nežiadal o poskytnutie nejakej lehoty na preštudovanie zmluvy a už nič neriešil. Nedomáhal sa žiadneho znižovania odmeny, len potom už bol za pánom advokátom a chcel zrušiť túto zmluvu. Dnes, v takom zdravotnom stave ako sa nachádza by takúto zmluvu teraz určite neuzatvoril; teraz už vidí ako to je, tak pri týchto vedomostiach nie. Skončenie spolupráce bolo z toho dôvodu, že nebol spokojný s vybavovaním nárokov, ktoré sa mali podľa tohto vybavovať. Zo strany žalobcu nedošlo k poskytnutiu pomoci napr. v rámci tohto súdneho konania v trestnom konaní na Okresnom súde Zvolen. Žiadal, aby mu bol pridelený nejaký právny zástupca na riešenie jeho nárokov v rámci trestného konania, ale bolo mu vysvetlené, že žalobca vykonáva len úkony súvisiace s nárokmi v rámci Sociálnej poisťovne. V rámci otázky, či mal nejakú predstavu ohľadom toho, čo z tejto zmluvy vyplýva a či ho budú komplexne zastupovať, teda napr. aj v súdnych konaniach uviedol, že on nemal žiadne predstavy, nevedel si to žiadnym spôsobom predstaviť a nemal žiadne skúsenosti. Pri uzatváraní zmluvy s uvedenou pani sa nevypočítavali žiadne nároky, poprípade výška vyplývajúca z týchto nárokov zo zmluvy. Táto pani mu nevysvetľovala žiadne skutočnosti ohľadom zmluvných pokút v prípade odstúpenia od zmluvy alebo vypovedania plnomocenstva a ani v prípade sankcií, ktoré ho mohli postihnúť. Na otázku či v čase od havárie do podpísania zmluvy 08.02.2010 pozeral správy, čítal noviny alebo knihy uviedol, že keď na ARO komunikoval len cez SMS a keď prišiel domov viac-menej iba ležal resp. bol v polosedie. Mal veľké problémy, zranenú pečienku, prepichnuté pľúca. V čase podpisu zmluvy v Kováčovej už sčasti chodil na vozíku, bol vertikalizovaný, avšak nie úplne, nečítal žiadne veci, ani sa o nič nezaujímal.

1.4 Právny zástupca žalobcu poukazoval na riadnu dohodu zmluvných strán o odmene a jej výške, ktorá nie je právnym predpisom limitovaná. Poprel uzatvorenie zmluvy pod nátlakom, aj jej neplatnosť. Za spornú označil aplikáciu ustanovení o neprijateľných podmienkach v spotrebiteľskej zmluve. Výška odmeny bola dojednaná individuálne a je výsledkom dohody právneho predchodcu žalobcu a žalovaného. Táto nebola v zmluve vopred vytlačená, ale je dopísaná. Žalovaný nebol nútený zmluvu uzavrieť, nebol nútený uplatňovať si svoje nároky bezprostredne, nezávisel od nich existenčne. Jeho zdravotný stav v súdnom konaní nebol posúdený objektívne a takýto dôkaz žalovaný ani nenavrhol. Žalovaný bol v čase uzatvorenia zmluvy na liečení v kúpeľoch, nie v ústavnej starostlivosti, so žalobcom riadne spolupracoval. K odstúpeniu od zmluvy došlo po viac ako 1,5 roku od jej uzatvorenia. Neexistoval hrubý nepomer medzi plnením žalobcu a žalovaného. Žalobca vykonal viacero úkonov, zastupoval žalovaného zatiaľ mimosúdne. Dohodnutá odmena 28 % sa nevypočítava z celej sumy vymoženej žalobcom, nezapočítavajú sa do nej napr. náklady liečenia. K namietanej nezrozumiteľnosti ustanovenia o odmene uviedol, že v čase uzatvorenia zmluvy ju nebolo možné jednoznačne určiť, lebo nebola k dispozícii kompletná dokumentácia. Ak je zmluva neplatná v časti dohodnutej odmeny, žalobca má nárok na odmenu primeranú za úkony, ktoré uskutočnil a minimálne v časti je žaloba dôvodná.

1.5 Právny zástupca žalovaného zdôraznil neplatnosť príkaznej zmluvy pre neprimerane vysokú dohodnutú odmenu 28 %. Jeho klient bol v zlom psychickom stave, vedel, že nemôže chodiť, hýbať sa, nevedel, kto mu pomôže a ako sa z tejto situácie dostane. Práve v tejto situácii chodili za ním zástupcovia žalobcu a hovorili mu, že mu pomôžu. Samotný žalobca si uvedomil neprimeranú výšku odmeny, ktorú znížil na 17 %, bol podpísaný návrh zmluvy, ale žalovaný sa rozhodol, že s ním spolupracovať nebude. Ani znalecký posudok, ktorého vypracovanie zabezpečil žalobca, nebol použitý pre žalovaného, ktorý si musel zabezpečiť nový znalecký posudok. Zmluva je neplatná od počiatku, bola uzatvorená v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok. Žalovaný nemohol rozpoznať, že zmluva, ktorú podpisuje, je koncipovaná jednostranne v prospech žalobcu, nemohol v tom čase dostatočne pochopiť zmysel a účel zmluvy. Žalovaný je názoru, že ide o spotrebiteľskú zmluvu obsahujúcu neprijateľné zmluvné podmienky spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v jeho neprospech. Odmena 28 % zo získaného odškodnenia je v rozpore s dobrými mravmi. Pokiaľ sa žalovaný zaujímal o odhlásenie motorového vozidla, prišiel s tým za ním jeho brat, ktorý mu povedal, že motorové vozidlo treba odhlásiť.

1.6 Súd prvej inštancie po citácii § 3 ods. 1, § 37 ods. 1, § 39, § 450 ods. 1 a § 724 Občianskeho zákonníka rozhodol, že zmluva o spolupráci pri vybavovaní poistných nárokov je absolútne neplatnou v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor s dobrými mravmi a žalobu zamietol. Okresný súd považoval za rozporné s dobrými mravmi správanie sa žalobcu týkajúce sa priameho uzatvárania zmluvy vzhľadom na stav žalovaného po dopravnej nehode, pri ktorej utrpel mnohopočetné zranenia a bol oslovený s ponukou spolupráce ešte počas pobytu v nemocnici, kedy riadne nerozprával, nehýbal sa.

Neskôr ho žalobca vyhľadal v Národnom rehabilitačnom centre v Kováčovej, kedy sa žalovaný dozvedel, že nikdy nebude chodiť, bude celý život pripútaný na invalidný vozík. Okresný súd označil takúto situáciu žalovaného za vážnu a uzatváranie právnych úkonov v takomto stave, bez bližšieho a potrebného vysvetľovania, čo to pre žalovaného znamená, aké sú výhody a nevýhody tohto úkonu, konkrétny rozsah vykonávaných činností v prospech žalovaného, za rozporné s dobrými mravmi. Okresný súd poukázal na výpoveď žalovaného, že chcel mať všetko rýchlo za sebou, nespýtal sa na žiadne podrobnosti ani na to, aká suma bude vymožená, koľko bude musieť zaplatiť, na podrobnosti odstúpenia od zmluvy, zníženie odmeny. Žalovaný si nebol istý ani osobou, ktorá s ním uzatvárala zmluvu (či to bola pani, ktorá ho vyhľadala ešte v nemocnici na chirurgii alebo iná osoba, ktorá ho navštívila v NRC). Žalobca mal podľa súdu prvej inštancie pri uzatváraní tejto zmluvy postupovať zvlášť citlivo a obozretne, keď osoba takto zdravotne následkom havárie postihnutá, dovtedy chodiaca a žijúca normálny život, si nemusí uvedomovať následky svojho konania. Súd prvej inštancie konštatoval, že takáto zmluva nebola žalovaným uzatvorená ani vážne, čo súvisí s jeho vyjadrením, že sa nebvili o výške odmeny. V stave, keď sa žalovaný dva alebo tri týždne späť dozvedel, že nikdy nebude chodiť, prakticky ani riadne nevnímal, čo podpisuje, týmto sa vôbec nezaoberal a chcel to mať čo najskôr za sebou. Skutočnosť, že zmluvu preberali približne za pol hodinu a podpísal ju bez prečítania podľa okresného súdu preukazuje, že žalovaný právny úkon neurobil s predpokladanou vážnosťou právneho úkonu, z ktorého vyplývajú práva a povinnosti v rozsahu plnenia niekoľkých desiatok tisíc eur pre žalovaného a 28 % odmeny žalobcu. Žalobca si mal podľa súdu prvej inštancie splniť aspoň základné povinnosti a oboznámiť žalovaného ako slabšiu stranu v spore s náležitostiami týkajúcimi sa výšky odmeny. Zmluva je obsiahnutá na troch stranách husto popísaných písmom, pomerne ťažko viditeľným voľným okom, pričom celý kontrakčný proces trval približne pol hodinu. Okresný súd uviedol, že aj osoba s právnickým vzdelaním by mala veľký problém pochopiť, nie za pol hodinu, jej obsah. Postup žalobcu označil za nečestný a v rozpore s dobrými mravmi, keď žalovanému nevysvetlil ani najhlavnejšie a základné skutočnosti týkajúce sa tejto zmluvy, predovšetkým výšku približne vymáhanej sumy, výšku odmeny, ktorá by mala byť vyplatená, práva a povinnosti zmluvných strán v prípade skončenia zmluvy aj napr. ustanovenia o zmluvnej pokute týkajúcej sa výlučne žalovaného. Dohody o sankciách (zmluvná pokuta vo výške 20 %) aj povinnosť uhradiť utpenú škodu (ušlý zisk) v prípade odvolania plnomocenstva príkazcom príkazníkovi smerujú voči žalovanému. Obsah zmluvy okresný súd vyhodnotil za jednostranne nevýhodný pre žalovaného, čo je tiež v rozpore s dobrými mravmi. Z obsahu zmluvy vyplynulo, že žalobca mal vykonávať len jednoduché mechanické úkony (administratívne a odborné činnosti zamerané na vymoženie nároku na náhradu škody), v skutočnosti vyplnil formulár o uplatnení nároku na poistné plnenie voči Kooperatíva poisťovňa, a. s.. Ďalej okresný súd zistil, že náhrada škody, ktorú by bol žalovaný obdržal, by bola trikrát nižšia oproti sume, ktorú obdržal potom, čo zastupovaním poveril svojho právneho zástupcu. Žalobca chcel teda odmenu vo výške 28 % z vymoženej sumy za jednoduché úkony viac-menej mechanického charakteru. Sankcie za neodborné vymáhanie nároku žalovaného v zmluve dohodnuté vo vzťahu k žalobcovi nie sú. Výhodou pre žalovaného bolo iba to, že nemusel vyplňať predtlačené formuláre na uplatnenie náhrady škody, okrem toho mal zo zmluvy viaceré povinnosti (predkladať príslušné doklady, informácie).

1.7 Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie nemohol vyhovieť ani alternatívnejmu petitu. Na základe neplatnej zmluvy nemohol priznať obvyklú odmenu vo výške 2.000,- eur. Nebolo preukázané ani bezdôvodné obohatenie, ktoré malo vzniknúť na strane žalovaného vo výške nákladov za vypracovanie znaleckého posudku č. 11/2010 znalca E.. D. De S., H.., pretože na jeho základe žalovanému nebolo poskytnuté žiadne plnenie. Kooperatíva poisťovňa, a. s. poskytla poistné plnenie až na základe znaleckého posudku č. 36/2011 vypracovaného E.. H. B..

1.8 Súd prvej inštancie vzhľadom na absolútnu neplatnosť zmluvy označil za nadbytočné dokazovanie výsluchom svedkov, ktoré malo preukázať rozsah prác vykonaných pracovníkmi pôvodného žalobcu.

1.9 Výrok o trovách konaniach zdôvodnil okresný súd ustanovením § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“) a v konaní úspešnému žalovanému prisúdil voči žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote žalobca (ďalej aj „odvolateľ“) prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) C. s. p. s návrhom, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobe vyhovel v celom rozsahu alebo zmenil tak, že žalobe vyhovie v rozsahu žalovanej sumy vo výške 2.000,- eur z titulu bezdôvodného obohatenia. Uplatnil si nárok na náhradu trov konania.

2.1 Odvolateľ vytkol súdu prvej inštancie, že jednotlivé skutočnosti uvádzané ako dôvody neplatnosti uzatvorenej zmluvy sú obsahovo totožné s tými, ktoré v predošlom rozsudku č. k. 8C/106/2013-398 z 10.05.2016 posúdil ako dôvody existencie tiesne v čase uzatvorenia zmluvy bez náležitého

odôvodnenia, prečo tak postupoval a akými úvahami sa pri modifikácii svojho právneho posúdenia veci riadil, pričom v priebehu konania nevyjadril svoje predbežné právne posúdenie veci. Podľa žalobcu je rozsudok postihnutý inou vadou, ktorá spočíva v jeho nepreskúmateľnosti v tejto časti.

2.2 Odvolateľ namietol, že neobstojí argumentácia súdu prvej inštancie týkajúca sa neplatnosti uzatvorenej zmluvy, pretože sa sústreďuje na kontraktačný proces predchádzajúci jej uzatvoreniu. Záver súdu prvej inštancie, že žalobca dostatočným spôsobom žalovanému neobjasnil podstatné náležitosti zmluvy a jej obsah je v rozpore s výpoveďou žalovaného, ktorý povedal, že sa rozprával s pani pracujúcou pre žalobcu, ktorá ho kontaktovala a ktorá zavolała p. Labátha, ktorého sa žalovaný spýtoval, akým spôsobom ho budú zastupovať. Žalobca objasnil, že p.J. bol v čase uzatvorenia zmluvy právnikom a zároveň štatutárnym orgánom žalobcu, teda osobou kvalifikovanou poskytnúť žalovanému všetky informácie týkajúce sa uzatváranej zmluvy, jej obsahu, práv a povinností zmluvných strán a prípadných následkov. Výpovede žalovaného odvolateľ označil za vnútorné rozporné, keď žalovaný neskôr uviedol, že sa pani, s ktorou zmluvu uzatváral, na nič nevyypytoval a chcel to mať čím skôr za sebou. Súd prvej inštancie v rozsudku dôveryhodnosť výpovede žalovaného neposúdil, ani ju náležite nevyhodnotil z hľadiska relevancie k predmetu sporu, iba sa arbitrárne priklonil k týmto účelovo korigovaným tvrdeniam žalobcu (správne má byť uvedené žalovaného, pozn. odvolacieho súdu).

2.3 Žalobca poukázal v odvolaní na to, že žalovaný v čase uzatvorenia zmluvy uskutočňoval aj iné právne úkony (odhlásenie osobného motorového vozidla z evidencie, ktoré sám inicioval a na tento účel udelil plnú moc tretej osobe). Jeho zdravotný ani duševný stav preto nemohol byť v čase uzatvorenia zmluvy taký negatívny, ako sa to žalovaný snaží navodiť.

2.4 Aj argumentácia nedostatočným časovým priestorom, počas ktorého mal žalobca oboznamovať žalovaného so zmluvnými povinnosťami je podľa odvolateľa absurdná. Uviedol, že nie je v schopnostiach žalobcu ani iného subjektu uskutočniť pre každého klienta právny rozbor zmluvy, čo nie je ani bežný postup. Žalobca žalovaného oboznámil s podstatnými náležitosťami zmluvy, právami a povinnosťami strán a ostatnými skutočnosťami v dostatočnom rozsahu. Neoznačil za pravdivú tú časť výpovede žalovaného, v ktorej uviedol, že mu žalobca neuviedol prakticky žiadne informácie o jeho povinnostiach, odmene a iných náležitostiach. Na mieste je podľa odvolateľa otázka, o čom sa v priebehu pomerne dlhového časového úseku označeného žalovaným ako pol hodina mali strany rozprávať, ak nie o obsahu zmluvy.

2.5 Odvolateľ vytkol súdu prvej inštancie, že sa pri hodnotení zdravotného stavu žalovaného spoľahol len na jeho výpoveď, nie na objektívne dôkazy (zdravotnú dokumentáciu). Žalovaný vypovedal, že v čase podpisu zmluvy v Kováčovej bol už jeho zdravotný stav lepší. Uviedol, že keď bol na ARO, komunikoval cez SMS a po návrate domov viac-menej iba ležal, resp. bol v polosedie, v Kováčovej už sčasti chodil na vozíku a bol aj vertikalizovaný, aj keď neúplne. Keď bol doma s prepichnutými pľúcami, hocikeď sa začal dusiť, v Kováčovej to bolo lepšie. Odvolateľ poukázal na to, že žalovaný mal čas premyslieť si uzatvorenie zmluvy a telefonicky sa informoval u štatutárneho zástupcu žalobcu o ďalšom postupe vybavovania jeho nároku. V čase uzatvorenia zmluvy žalovaný nebol v ústavnej starostlivosti, ale v kúpeľoch, od dopravnej nehody uplynuli viac ako 3 mesiace a od prepustenia z ústavnej starostlivosti 2 mesiace. Žalobca bez prístupu k zdravotnej dokumentácii žalovaného mohol jeho schopnosť uzatvoriť zmluvu objektívne posúdiť len na základe viditeľných znakov a prejavov konania, ktoré jeho nespôsobilosť nenaznačovali a neboli v súdnom konaní spochybnené.

2.6 Odvolateľ poprel jednostranné uzatvorenie zmluvy alebo jej uzatvorenie v neprospech žalovaného. Nevykonal v prospech žalovaného len jednoduché mechanické úkony, ako uviedol súd prvej inštancie. Zisťoval dôvodnosť nároku žalovaného, vypočítal jeho výšku, dožadoval zdravotnú dokumentáciu, správy z priebehu šetrenia dopravnej nehody, rozhodnutia súdov, uplatnil nárok za bolesť a stratu na zárobku počas PN, zabezpečil znalecký posudok a následnú komunikáciu s poisťovňou v prípade problému. V čase uplatnenia nároku sa nemohol dožadovať sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré po uplynutí istého časového úseku mohol požadovať až právny zástupca žalovaného. Zdôraznil, že odmena vo výške 28 % sa nevypočítava z celej sumy vymoženej žalobcom, ale do jej základu sa nezapočítava náhrada nákladov, liečenia, výdavkov na cestovné príkazcu a strata na zárobku počas práceneschopnosti. Ak by sa aj súdu odmena javila byť vysoká, v jeho právomoci bolo zníženie jej výšky.

2.7 V ďalej časti odvolania poukázal na časovú súvislosť konania žalovaného, ktorý podľa odvolateľa neuniesol dôkazné bremeno.

2.8 Okresný súd podľa odvolateľa v rozsudku uviedol subjektívne hodnotenie skutočností a subjektívne názory, ktoré do odôvodnenia rozsudku nepatria. Inak rozsudok objektívne stráca svoju dôveryhodnosť, presvedčivosť a naznačuje možnú zaujatosť súdu voči niektorej zo strán.

2.9 Napokon odvolateľ v dôvodoch odvolania uviedol, že ak by bola zmluva absolútne neplatným právny úkonom, žalovanému by vzniklo bezdôvodné obohatenie na úkor žalobcu. K želanému

výsledku nedošlo výlučne z dôvodu jednostranného konania žalovaného, ktorý sa rozhodol ukončiť zmluvný vzťah.

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu navrhol, pridriavajúc sa predošlých vyjadrení a svojich výpovedí, potvrdenie rozsudku odvolacím súdom s priznaním náhrady trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

4. Na základe odvolania podaného včas stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 C. s. p.) krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.) vec prejednal v rozsahu určenom ustanovením § 379 C. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 C. s. p. a contrario za použitia § 177 ods. 2 písm. c) C. s. p.. Z dôvodu, že odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania sa pri posudzovaní sporu zaoberal len námietkami, uvedenými v odvolaní žalobcu a procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či v konaní nedošlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 380 ods. 2 C. s. p.). Dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, preto rozsudok okresného súdu s poukazom na § 387 ods. 1, 2 C. s. p. ako vecne správny potvrdil. Odvolací súd sa v zásade stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, ktorý v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie veci a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 C. s. p.. Na zdôraznenie správnosti rozsudku okresného súdu a vzhľadom na potrebu vysporiadať sa s tvrdeniami žalobcu v odvolaní odvolací súd dopĺňa ďalšie dôvody.

5. Odvolateľ založil odvolanie na odvolacích dôvodoch uvedených v § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) C. s. p..

5.1 Odvolací dôvod podľa § 365 písm. b) C. s. p. (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces) je naplnený vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci strane sporu realizáciu jej práv, dosiahne určitú intenzitu. Konkrétne pochybenie súdu musí byť hodnotené v kontexte celého konania.

5.2 Inou vadou konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) C. s. p.) je procesná vada, ktorá nie je subsumovateľná pod ostatné odvolacie dôvody, pokiaľ mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (napr. pochybenia pri vykonávaní dôkazov, porušenie povinnosti viazanosti súdu iným rozhodnutím). Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť súdneho rozhodnutia.

5.3 Odvolacie námietky týkajúce sa väd v skutkových zisteniach súdu prvej inštancie sa môžu prejavíť v nesprávnom hodnotení dôkazov, ktoré vyústilo do nesprávnych skutkových zistení (§ 365 ods. 1 písm. f) C. s. p.).

5.4 Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 222/2009 zo dňa 26. februára 2010). Nesprávnym právnym posúdením (§ 365 ods. 1 písm. h) C. s. p.) sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (citované z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 MCdo 4/2009).

6. K výhrade odvolateľa týkajúcej sa toho, že okresný súd obsahovo totožné dôvody neplatnosti uzatvorenej zmluvy v predošlom rozsudku č. k. 8C/106/2013-398 z 10.05.2016 posúdil ako dôvody existencie tiesne v čase uzatvorenia zmluvy bez náležitého odôvodnenia tohto postupu a modifikácie právneho posúdenia veci odvolací súd len stručne udáva, že rozsudok č. k. 8C/106/2013-398 zo dňa 10.05.2016 bol zrušený uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 12Co/152/2017-473. Zjednodušene povedané, toto prvé rozhodnutie súdu prvej inštancie okamihom právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu „prestalo existovať“, preto nie je dôvod porovnávať jeho skutkové a právne závery s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktoré bolo vydané následne. V intenciách uznesenia krajského súdu súd prvej inštancie postupoval. Tento dôvod tvrdý odvolateľom nie je dôvodom nepreskúmateľnosti odvolaním napadnutého rozsudku.

7. Odvolací súd z obsahu spisu nezistil vnútornú rozpornosť výpovede žalovaného tvrdenú odvolateľom. Vyjadrenie žalovaného o tom, že sa rozprával s pani pracujúcou pre žalobcu, ktorá ho počas rehabilitácie kontaktovala, na ktoré poukázal odvolateľ, nepreukazuje, že žalobca dostatočným spôsobom žalovanému objasnil podstatné náležitosti uzatvárajúcej zmluvy a jej obsah. Naopak odvolateľ v odvolaní potvrdil, na čo poukázal aj žalovaný, že sa jej tento na nič nevypytoval, chcel to mať celé čím skôr za sebou. Povinnosťou žalobcu bolo postupovať vo vzťahu k žalovanému ako slabšej strane

sporu nielen z hľadiska jeho postavenia spotrebiteľa, na ktoré poukazoval (právny predchodca žalobcu zmluvu uzatváral pri výkone svojej podnikateľskej činnosti, v rámci predmetu svojho podnikania, čo v súdnom konaní nebolo spochybnené, teda ako dodávateľ), ale hlavne z hľadiska statusu osoby, ktorá v nedávnej minulosti utrpela traumatické poškodenie zdravia s následnou stratou spôsobilosti chodiť, s výraznou mierou opatrnosti a ostražitosti. Žalobca len všeobecne udával, že žalovanému bola daná informácia o podstatných náležitostiach zmluvy, ktoré však bližšie nekonkretizoval. Aj štatutárneho zástupcu žalobcu JUDr. A. sa žalovaný pýtal iba na spôsob, akým ho budú zastupovať, ich komunikácia nepotvrďuje poskytnutie zásadných informácií týkajúcich sa uzatváranej zmluvy. Tvrdenie odvolateľa, že žalovaný práva a povinnosti vyplývajúce zo zmluvy a jej obsah konzultoval s jeho štatutárnym zástupcom nebolo ničím preukázané. Skutočnosť, či žalovaný inicioval odhlásenie svojho motorového vozidla z evidencie a na tento účel udelil plnú moc tretej osobe je vo vzťahu k platnosti iného právneho úkonu, prejednávanej zmluvy, bez poskytnutia a preukázania ďalších skutkových tvrdení, bez právneho významu. Aj odvolaciemu súdu sa javí časový priestor zhruba pol hodiny na oboznámenie s čo i len podstatnými náležitosťami zmluvy zhotovenej malým písmom na troch stranách, obsahovo ťažko koncipovanej (najmä vo vzťahu k zmluvnému dojednaniu o zmluvnej odmene), za neprímeraný miestu (Národné rehabilitačné centrum v Kováčovej) a osobnej životnej situácii a neprávnickému vzdelaniu žalovaného. K argumentácii odvolateľa, že súd prvej inštancie nevyhodnotil výpoveď žalovaného z hľadiska jej dôveryhodnosti a relevancie k predmetu sporu odvolací súd iba stručne udáva, že ak by súd prvej inštancie výpoveď žalovaného nepovažoval za dôveryhodnú a relevantnú, potom by z tohto dôkazu vo svojom rozhodnutí nevychádzal. Zdravotný stav žalovaného bol preukázaný objektívnymi dôkazmi (výpismi z jeho zdravotnej dokumentácie zhotovenými v Národnom rehabilitačnom centre v Kováčovej, ktorých obsah súd prvej inštancie uvádza v odsekoch č. 28 a č. 29 odôvodnenia svojho rozsudku). Je pravdou, že žalovaný hodnotil svoj zdravotný stav počas liečenia v Kováčovej ako lepší oproti stavu pri jeho hospitalizácii bezprostredne po dopravnej nehode. Treba mať ale na zreteli, že nejde o porovnanie situácie absolútne zdravého človeka (akým bol žalovaný pred dopravnou nehodou), ale o porovnanie medzi zdravotným stavom bezprostredne po dopravnej nehode so stavom, ktorý u žalovaného bol počas rehabilitácie v NCR (stav dusenia v dôsledku prepichnutých pľúc so stavom po ich zahojení v Kováčovej, resp. stav čiastočnej vertikalizácie a mobility na invalidnom vozíku, dosiahnutie ktorého bolo zmyslom liečenia v Kováčovej s predchádzajúcim stavom, v ktorom mohol iba ležať, resp. byť v polosedle). K spôsobilosti žalobcu posúdiť schopnosť žalovaného uzatvoriť zmluvu len na základe viditeľných znakov a prejavov konania odvolací súd udáva, že nemožnosť oboznámenia sa žalobcu so zdravotnou dokumentáciou žalovaného nemôže byť pripísaná na ťarchu žalovaného.

7.1 Na základe obsahu zmluvy odvolací súd totožne so súdom prvej inštancie konštatuje, že žalobca pre žalovaného vykonal viac - menej administratívne úkony smerujúce k uplatneniu nároku na poistné plnenie v komerčnej poisťovni. Ani v odvolaní žalobca neuviedol, ktoré z tam uvedených úkonov neboli štandardnými vo vzťahu k bežnému uplatňovaniu nároku na náhradu škody v poisťovni. Najzásadnejším dôvodom, pre ktorý sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o neplatnosti zmluvy zo dňa 08.02.2010 pre rozpor s dobrými mravmi je zmluvné dojednanie článku 4 o odmene príkazníka určenej vo výške 28 % zo získanej sumy odškodnenia, do ktorej sa nezapočítavajú náhrady nákladov liečenia, výdavky na cestovné príkazcu, odškodnenie obdržané pred dátumom uzatvorenia tejto zmluvy a strata na zárobku počas práceneschopnosti. Takto dohodnutá odmena je v rozsahu viac než 1/4 zo získanej sumy náhrady škody, čo vzhľadom na životnú situáciu žalovaného v čase uzatvorenia zmluvy, vyvolanú trvale dopravnou nehodou z novembra 2009 nemožno akceptovať. Odvolací súd zdôrazňuje, že právny predchodca žalobcu cielene vyhľadal žalovaného už počas jeho prvotnej hospitalizácie bezprostredne po dopravnej nehode z 08.11.2009 v nemocnici, v čase, keď bol pripútaný na nemocničné lôžko a mal problém komunikovať. Opakovane ho oslovil v Národnom rehabilitačnom centre v Kováčovej v čase, keď žalovaný iba 2 - 3 týždne vedel, že nikdy viac oproti doterajšiemu životu nebude chodiť, s čím je spojená zmena v každej oblasti života (pracovné zaradenie, sebaobslužnosť, osobný život a pod.). Žalovaný potreboval riešiť aj svoju finančnú situáciu, preto uzatvoril uvedenú zmluvu s právnym predchodcom žalobcu v nádeji, že mu pomôže s uplatnením poistného plnenia. Aj odvolací súd dohodnutú odmenu vo výške 28 % z vymoženej sumy (viac ako 1) považuje za neprímerane vysokú a odporujúcu dobrým mravom nielen vzhľadom na druh vymáhaného plnenia (náhrada škody na zdraví), ale aj situácii zdravotne postihnutého človeka (vznik dovtedy neexistujúcich výdavkov na liečenie, rehabilitáciu, zdravotné pomôcky a pod.). Právo modifikovať výšku zmluvného dojednania tak, ako je to napr. pri náhrade škody (§ 450 Občianskeho zákonníka) právna úprava súdu neumožňuje.

7.2 Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie poukazuje na potrebu posudzovať dojednanie o zmluvnej odmene vo výške 28 % z vymoženej sumy v kontexte ostatných zmluvných dojednaní. Aj

zmluvné dojednanie o tom, že v prípade predčasného ukončenia zmluvy zo strany príkazcu je tento povinný uhradiť pomernú časť odmeny zodpovedajúcu vykonanej práci, minimálne polovicu odmeny, základom pre výpočet ktorej je nárok príkazcu vypočítaný príkazníkom po podpise tejto zmluvy je možné podľa odvolacieho súdu považovať za rozporné s dobrými mravmi. Odvolací súd tiež zhodnotil ostatné ustanovenia zmluvy, najmä dohodu o sankciách, pričom povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v článku 5 zmluvy zaväzuje pre prípad porušenia zmluvných povinností iba príkazcu, na čo tiež poukázal okresný súd. Žalobca ako subjekt špecializujúci sa na vymáhanie nárokov na náhradu škody utrpenej aj na zdraví poškodených, ktorých vyhľadáva v nemocničných a rehabilitačných zariadeniach, ktorý je navrhovateľom zmluvy (v konaní nebolo ani tvrdené, že jej text zhotovil a pripravil žalovaný), musí pri koncipovaní jej textu postupovať s väčšou opatrnosťou a férovosťou vzhľadom na cieľovú skupinu jeho klientov.

8. Žalobca sa po zmene žaloby domáhal zaplata čiasky 4.837,76 eur so špecifikovaným príslušenstvom, alternatívne zaplata obvyklej odmeny 2.000,- eur a bezdôvodného obohata 306,44 eur s trovami konania. Odvolací súd musí najprv uviesť, že tzv. alternatívny petit nadväzuje na hmotné právo, ak jeho normy umožňujú, aby dlžník mohol záväzok splniť viacerými spôsobmi (napr. § 561 Občianskeho zákonníka). Alternatívny petit vychádza z toho, že žalovanému sa jeho znením poskytuje právo voľby spôsobu, ktorým sa zbaví svojho záväzku (napr. dodá vec, alebo zaplatí určitú sumu peňazí). Ak bude žalobe vyhovené, žalobca sa môže domáhať len plnenia uplatneného primárnym petitom, súčasne je zaviazaný prijať plnenie náhradné. Žaloba žalobcu tak, ako bola formulovaná, náležitosti alternatívneho petitu nespĺňa.

9. Odvolateľ v odvolaní uviedol, že v prípade neplatného právneho úkonu má nárok na vydanie bezdôvodného obohata v rozsahu obvyklej odmeny, ktorú z dôvodu právnej istoty vyčíslil čiaskou 2.000,- eur. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že žalobca sa už v konaní pred súdom prvej inštancie domáhal zaplata 2.000,- eur, nie však ako bezdôvodného obohata, ale ako obvyklej odmeny s odkazom na § 730 ods. 1 Občianskeho zákonníka majú za to, že ak by sa dojednanie o odmene ukázalo ako neplatné, má nárok na odmenu obvyklú. Domáhal sa aj vydania bezdôvodného obohata vo výške 306,44 eur.

9.1 Zamietnutie žaloby o zaplata obvyklej odmeny 2.000,- eur zdôvodnil súd prvej inštancie (v odseku 49) tým, že v rámci neplatnej zmluvy nemohol určiť nižšiu obvyklú odmenu, pretože z neplatného právneho úkonu zmluvným stranám nemôžu vzniknúť nijaké práva a povinnosti. Odvolací súd uvádza, že príkazná zmluva je odplatným právny úkon iba vtedy, ak to zmluvné strany dohodnú, alebo ak je odplatnosť vykonania príkazu obvyklá. Okresný súd mal preukázané, že odmena bola dohodnutá (ako podielová, pozn. odvolacieho súdu) v čl. 4 samotnej neplatnej zmluvy. Stotožnil sa so záverom okresného súdu, že na základe absolútne (t. j. od počiatku) neplatnej zmluvy žalobcovi nemohlo vzniknúť právo na zaplata požadovanej odmeny, či už dohodnutej, alebo obvyklej. Ak odvolateľ v odvolacom konaní tvrdí, že má nárok na vydanie bezdôvodného obohata v rozsahu obvyklej odmeny, sám uviedol, že ju vyčíslil čiaskou 2.000,- eur z dôvodu právnej istoty. Odvolací súd je toho názoru, že pre to, aby bolo možné žalobcovi priznať nárok na vydanie bezdôvodného obohata z titulu plnenia z neplatného právneho úkonu, jeho povinnosťou v sporovom konaní (či už podľa ustanovení Civilného sporového poriadku, alebo podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, za účinnosti ktorého bolo súdne konanie začaté (napr. § 120 ods. 1, 4)) bolo tvrdiť presnú sumu, o ktorú sa žalovaný bezdôvodne obohatal (nielen vymenovať všetky úkony vykonané pri plnení svojich povinností z neplatnej zmluvy v prospech žalobcu, ale aj vyčísliť majetkový prospech, ktorý z nich žalovaný získal).

9.2. K nároku na vydanie bezdôvodného obohata súd prvej inštancie správne uviedol, že suma 306,44 eur nepredstavuje bezdôvodné obohata vzniknuté na strane žalovaného na úkor žalobcu. Túto sumu vynaložil žalobca v súvislosti s vypracovaním znaleckého posudku č. 11/2000 znalcom MUDr. D. De S., H., na základe ktorého ale k poisťnému plneniu nedošlo; odvolací súd iba dopĺňa, že z dokazovania vykonaného okresným súdom vyplynulo, že žalobca tento znalecký posudok komerčnej poisťovni síce predložil, ale neskôr požiadaval o jeho vrátenie. Žalovaný sa o túto čiasku na úkor žalobcu preto bezdôvodne neobohatal. Táto suma by mohla podľa odvolacieho súdu, za splnenia zákonných predpokladov, predstavovať skôr náklady vzniknuté pri vykonávaní príkazu, resp. škodu, ktorá príkazníkovi vznikla, ak by bola v príčinnej súvislosti s odvolaním príkazu (§ 732 Občianskeho zákonníka); takýto nárok sa zmluvné strany pokúsili dohodnúť v čl. 6.3 zmluvy zo dňa 08.02.2010. O takúto situáciu však vzhľadom na absolútne neplatnosť príkaznej zmluvy v súdenom spore nejde.

10. Iné odvolacie dôvody, ktorými je odvolací súd viazaný, odvolateľ netvrdil, a to ani vo vzťahu k výroku o trovách konania, hoci ho odvolaním formálne napadol. Nakoľko ide o závislý výrok (§ 379 písm.

a) C. s. p.) od výroku vo veci samej, odvolací súd ho podrobil odvolaciemu prieskumu a zistil jeho vecnú správnosť aj súlad s právnou úpravou.

11. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovaný bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný, preto odvolací súd rozhodol, že žalovaný má voči proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 C. s. p. o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C. s. p.).
Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C. s. p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C. m. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).